ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Κανελλοπούλου Θεώνη ¹ Καμπέλος Γεώργιος ² Αποστολοπούλου Αλεξάνδρα ² Μπέλλια Μαριάννα ² Τσεβρένης Βασίλειος ² Νομικού Ευφροσύνη ² ¹ Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο ² Αιμοδοσία και Κέντρο Αιμορροφιλικών, ΓΝΑ Ιπποκράτειο

FIΣΑΓΟΓΗ

- Το προσδόκιμο και η ποιότητα ζωής των ασθενών με κληρονομικές αιμορραγικές διαθέσεις έχει αυξηθεί σημαντικά, ειδικά μετά την εισαγωγή στη θεραπευτική των σκευασμάτων από συμπυκνωμένους παράγοντες πήξης
- Νοσήματα σχετιζόμενα με την ηλικία όπως τα καρδιαγγειακά νοσήματα διαγιγνώσκονται πιο συχνά
- Επομένως, παρά την «υποπηκτική κατάσταση» οι ασθενείς με κληρονομικές αιμορραγικές διαθέσεις δεν προστατεύονται από αθηροσκλήρυνση

ΣΤΟΧΟΣ

 Η εκτίμηση της επίπτωσης της στεφανιαίας νόσου σε σε ασθενείς με κληρονομικές αιμορραγικές διαθέσεις και η ασφαλής αντιμετώπισή της

ΜΕΘΟΛΟΙ

 Έγινε αναδρομική ανάλυση των καταγεγραμμένων ασθενών ενός κέντρου αιμορροφιλίας και άλλων αιμορραγικών διαθέσεων οι οποίοι υποβλήθηκαν σε στεφανιογραφία και/ή αγγειοπλαστική ή αορτοστεφανιαία παράκαμψη τη χρονική περίοδο 2000-2018

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Η ανάλυση ανέδειξε 8 ασθενείς με στεφανιαία νόσο που υποβλήθεισαν σε στεφανιογραφία (1.2% όλων των ασθενών του τιιήματος)
- Οι παράγοντες κινδύνου που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάγνωση ήταν κάπνισμα (75%), υπερλιπιδαιμία (87.5%), σακχαρώδης διαβήτης (50%), υπέρταση (50%) και μειωμένη κινητικότητα λόγω αρθροπάθειας ή παχυσαρκίας (25%). Όλοι οι ασθενείς είχαν ≥ παράγοντες κινδύνου
- Η υποκείμενη αιμορραγική διάθεση ήταν νόσος von Willebrand (vWD) τύπου Ι σε 3 ασθενείς (1.1% επί
  του συνόλου με vWD), ήπια μη καθορισμένη αιμοπεταλιοπάθεια σε 3 ασθενείς (4.5% των ασθενών με
  αιμοπεταλιοπάθεια), ήπια αιμορροφιλία B σε 1 ασθενή (3.7% των ασθενών με αιμορροφιλία B) και ήπια
  ανεπάρκεια του παράγοντα XI (F-XI) σε 1 ασθενή (2.7% των ασθενών με ανεπάρκεια F-XI)
- Αγγειοπλαστική απαιτήθηκε σε 6 ασθενείς (ενός αγγείου σε 2 ασθενείς, 2 αγγείων σε 4 ασθενείς), ενώ 1 ασθενής παραπέμφθηκε για αορτοστεφανιαία παράκαμψη. Πριν τη στεφανιογραφία έγινε άμεση έγχυση παραγόντων πήξης σε 2 ασθενείς που είχαν ιστορικό σοβαρών αιμορραγιών στο παρελθόν, καθώς και πριν την διενέργεια αορτοστεφανιαίας παράκαμψης
- Μετά την αγγειοπλαστική δώθηκε διπλή αντιαιμοπεταλιακή αγωγή σε 2 ασθενείς, μονή σε 2 ασθενείς και συνδυασμός μονής αντιαιμοπεταλιακής και αντιπηκτικής σε 1 ασθενή χωρίς αιμορραγικές επιπλοκές

αντιμετώπιση της στεφανιαίας νόσου ο

Δεν υπάρχουν κατευθυντήριες οδηγίες για την αντιμετώπιση της στεφανιαίας νόσου σε αυτήν την ομάδα ασθενών και η αντιμετώπιση βασίζεται στην κλινική εμπειρία από το γενικό πληθυσμό

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται πριν τη διενέργεια επεμβατικών πράξεων, ειδικά σε ασθενείς χωρίς ιστορικό σοβαρών αιμορραγιών, στη χορήγηση σκευασμάτων από συμπυκνωμένους παράγοντες πήξης, δεσμοπρεσσίνης ή μεταγγίσεις αιμοπεταλίων, λόγω αναφορών για πρόκληση οξέων στεφανιαίων συνδοόμων
- Η διενέργεια αγγειοπλαστικής χωρίς τη χορήγηση θεραπείας υποκατάστασης ή μεταγγίσεων, καθώς και η χορήγηση αντιαιμοπεταλιακών φαρμάκων φαίνεται ασφαλής

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ % ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ Υπερλιπιδαιμία 87.5% Κάπνισμα 75% Σακχαρώδης Διαβήτης 50% Υπέρταση 50%

25%

Μειωμένη κινητικότητα

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΝΟΣΟΣ	% ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ
vWD	1.1 % με vWD
Αιμοπεταλιοπάθεια	4.5 % με αιμοπεταλιοπάθεια
Αιμορροφιλία Β	3.7% με αιμορροφιλία Β
Ανεπάρκεια F-XI	2.7% με ανεπάρκεια F-XI

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- Ferraris VA et al. Consensus review of the treatment of cardiovascular disease in people with hemophilia A and B Cardiol Rev 2015; 23: 55-68
- Sousos N et al. Understanding cardiovascular risk in hemophilia: A step towards prevention and management. Thromb Res 2016; 140: 14-21

Στοιχεία Επικοινωνίας

Κανελλοπούλου Θεώνη

Email: theokanel@gmail.com

